

Anul LVIII

Nr. 26

Arad, 24 Iunie 1934.

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTĂ BISERICASCĂ - CULTURALĂ

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMÂNE A ARADULUI

Sărbătorirea Părintelui profesor I. Mihălcescu, decanul Facultății de Teologie din București.

În ziua de 17 iunie a. c. s'a sărbătorit la București printr'o manifestație călduroasă păr. I. Mihălcescu, decanul Facultății de Teologie, din prilejul împlinirii a 60 ani din viață și 30 ani de profesorat.

La orele 9 dimineața Prea Sf. Sa Păr. Episcop al nostru, GRIGORIE, împreună cu un sobor de preoți, a săvârșit un serviciu divin la biserică „Amza”, unde sărbătoritul funcționează în calitate de paroh. În cadrul acestui serviciu divin Prea Sf. Sa a rostit o simțită cuvântare, în care a apreciat personalitatea creștinăscă a sărbătoritului, relevând calitățile lui de profesor, teolog erudit, autor de cărți teologice, și înlmă de preot adevărat.

La orele 11 a. m. s'a adunat la „Fundatia Carol I” un public distins compus din arhierel, preoți, profesori, studenți și mulți intelectuali, admiratori ai sărbătoritului. Sirul cuvântărilor îl deschide seniorul Facultății de Teologie, dl profesor D. Borolanu, în numele organizatorilor solemnității. Îl urmează apoi Pr. Grigorie Cristescu în numele profesorilor dela Facultatea de Teologie din București, P. Sf. Sa Tit Simeon din numele I. P. Sf. Patriarh și al Sfântului Sinod, Pr. Prof. Dr. V. Gheorghiu în numele Facultății de Teologie din Cernăuți, Prof. Dr. N. Popescu-Prahova în numele Facultății din Chișinău, dl rector N. Colan în numele Academiei Teologice din Sibiu, Pr. P. Vintilă și citește o scrisoare dela dl. Raul Allié, decanul Facultății de Teologie protestantă din Paris, Pr. Partenie și Pr. Comana vorbesc în numele preoțimiei, precum și alții. Toți oratorii au scos la iveală rolul covârșitor, ce-l are sărbătoritul în viața noastră bisericească și mai ales în dezvoltarea științei teologice românești ortodoxe ca deschizător de drum în dogmatică și ca cel mai de seamă gânditor și cercetător al doctrinelor creștine ortodoxe.

În aceeași zi scara la orele 9 s'a dat o agapă fră-

tească în onoarea sărbătoritului părinte și profesor I. Mihălcescu, la care agapă au participat peste 300 de persoane. S'au ținut mai multe toasturi de către dl prof. D. Borolanu, I. P. Sf. Mitropolit Gurie, P. Sf. Sa Păr. Episcop Dr. Grigorie Gh. Comșa, P. Sf. Sa Păr. Episcop Vartolomeu, Arh'm. I. Scriban, dl Octavian Goga, dl prof. I. Petrovici și alții, cari toți și-au manifestat simpatia, dragostea și admirația față de păr. I. Mihălcescu.

Păr. Rector Dr. T. Botiș a trimis sărbătoritului o telegramă de omagiu în numele profesorilor și studenților dela Academia Teologică din Arad.

Participăm și noi cu toată înțeala la bucuria Bisericii noastre și îl urăm Păr-lui I. Mihălcescu sănătate deplină între mulți ani spre mândria și progresul Sfintei noastre Bisericii ortodoxe române. N. P.

Mulțumiri Regești.

P. S. Sa Episcopul nostru Grigorie, a oferit M. Sale Regelui Carol al II-lea, un exemplar din lucrarea Sa „Flori din grădina sufletelor”, confectionat pe hârtie și legătură de lux.

Pentru aceasta delicată atenție P. S. Sa a primit dela Casa M. Sale Regelui următoarea telegramă:

PREA SFINȚITE PARINTE,

MAIESTATEA SA REGELE mă înșarcinează să vă transmit Inalte mulțumiri pentru volumul: „Flori din grădina sufletelor” întocmit și oferit de Prea Sfântia Voastră.

L. S. MARESALUL CURȚII REGALE
General ss. ILASIEVICI

**Prea Sfinția Sa Episcopul Dr.
Grigorie Gh. Comșa
vizitează parohia din Săvărșin și sfintește
biserica din Temeșești.**

Duminica din 17 Iunie a. c. a fost o zi de mare bucurie și de înălțare sufletească pentru poporul drept-creștinos din comuna Temeșești, protopopiatul Radnai. Comuna întreagă a imbrăcat haină de sărbătoare, căci Prea Sfinția Sa Părintele Episcop Dr. Grigorie Gh. Comșa a venit să sfintească biserică nou edificată.

Biserica veche, în noaptea de 15 August 1931 a fost distrusă de un incendiu groaznic. Din aceea noapte, credincioșii acestelui comune au imbrăcat haină cerință de doliu. Iosă nu și-au pierdut credința. Pe lângă toată vîrtegala împurilor, au biruit valurile greutăților și astăzi au putut, cu ajutorul lui Dumnezeu, să intre într-un nou locaș de închinare.

O parohie mică și săracă, numărând abia 340 suflete, în curs de 3 ani prin jertfa credinței și drăgoștel creștinești și prin puterea nădejdelii, au putut ridica o nouă biserică, care văzeste vrednicia acestor credincioși.

Cu acest prilej P. S. Sa a vizitat și parohia Săvărșin.

Dela reședință a plecat Sâmbătă în 16 Iunie a. c. la ora 16 și 41 minute cu trenul accelerat însoțit de consilierul referent Mihai Păcăian, protopopul Procopiu Givulescu deputat sinodal, jurisconsultul Dr. Cornel Iancu și diaconul Catedralei Mihai Măcinic. Mai târziu s-a atașat și dl Director Inginer Ioan Piso, deputat sinodal, care a venit cu mașina. După ora 18 am sosit la Săvărșin.

Aici la gară așteptat un mare număr de credincioși în frunte cu preoții din Săvărșin, medicul Dr. R. Cojocaru; primprestorele Dr. Ioan Cornea, notarul comunal Popa Gheorghe Ioan și alți intelectuali, apoi corul bisericesc.

Preotul Iosif Oguean adrenează P. S. Sale căteva cuvinte de bun venit, iar P. S. Sa mulțumește pentru frumoasa primire ce i-a făcut, binecuvântând asistența: Corul a intonat „Întru multă ană Stăpâne!”. A făcut bună impresiune, că la întimplinare au fost aduși și școlari și școlarițele școalelor primare.

De aici am plecat în trăsuri deadreptul la sf. biserică, unde P. S. Sa în ușa bisericii a fost întâmpinat de soborul preoților îmbrăcați în ornate. S'a făcut puțină pauză până a sosit poporul dela gară și școlarii. Se face un scurt serviciu religios. Răspunsurile au fost date de corul bisericesc, care s'a afirmat foarte bine. Voce bune și armonioase. Conducătorul al corului, — preotul Iosif Păcurariu.

P. S. Sa a lăsat o entuziasmată cuvântare poporului, arătând puterea credinței manifestată prin fapte.

Serviciul religios s'a încheiat cu cântarea școlarilor și școlarițelor sub conducerea părintelui Petru Elenescu.

Seară, simpaticul și distinsul nostru medic și fost deputat sinodal Dr. R. Cojocaru a dat o masă în onoarea P. S. Sale. Peste noapte P. S. Sa a fost găzduit la dl Dr. R. Cojocaru.

Duminică dimineață în 17 Iunie a. c. la ora 8 și jum. am trecut la Temeșești. Poporul ne-a așteptat înaintea sf. bisericii în frunte cu primarul comunei care a urat P. S. Sale bun venit. P. S. Sa mulțumind pentru bunele urări de bine, — binecuvînteașă asistența. Neftind preot în loc, desculde la școală, care este în apropierea bisericii, de unde este condus la sf. biserică cu procesiune.

După ce sfintirea apel se făcuse de soborul preoților înainte de sosirea P. S. Sale, — imediat se începe actul sfintirii bisericii, hirotoșește fiatră clătită și ipo-diacon pe candidatul de preoție Pavel Usca.

Se începe serviciul sf. Liturghie oficiat de P. S. Sa și asistat de: cons. ref. M. Păcăian, protopopul Procopiu Givulescu, preoții: Iosif Oguean, Solomon Giurcoane, Iosif Turcu, Ioan Tomuță și diaconul M. Măcinic.

Biserica era arhiplină. Mulți dintre credincioși stăteau și în curtea bisericii, neputând să pătrundă înăuntru.

Răspunsurile au fost date de corul bisericesc din comuna Săvărșin instruit și condus foarte bine de preotul Iosif Păcurariu adm. parohial în Temeșești.

Serviciul religios a decurs maiestos și impresionant.

Cu acest prilej, P. S. Sa a hirotonit diacon pe ipo-diaconul Pavel Usca pentru parohia Tipar, protopopiatul Chigea-Criș.

La sfârșitul sf. Liturghiei, preotul Iosif Păcurariu prezintă raportul despre edificarea bisericii, din care rezinem următoarele părți mai însemnate:

Credința și săracia specifică a locuitorilor de pe această vale, a găsit ecou, milă și îndurare în înțele și sufletele largi și mult binevoitoare a credincioșilor din comuna Săvărșin, începând dela copiii de școală și până la cel mai bine instărat. Vrednică de amintit aci este faptă fetiței Eugenia Cojocaru și a elevet Aurelia Cosma, care s-au pus la întrecere cu colectele lor. Parohia Temeșești a primit ajutoare dela județul Arad, dela biserică din Săvărșin și din colectele purtate de intelectuali. Credincioșii din Temeșești de bună voie au cedat pe seama bisericii partea lor bănească, din moștenirea dela contele Huniade. Dl Dr. Cornel Iancu adv. în Arad a contribuit cu suma de 2000 Le. Întreg materialul lemnos l-a primit gratuit dela contele Carol Huniade pe când era încă în viață, iar cărămida au primit-o tot dela decedatul conte; aceasta deși nu gratuit, totuși printre convenție foarte avantajoasă pentru parohie.

Invățătorul pensionat Protasie Givulescu a oferit două icoane pentru iconostas. Gestul D-sale a fost imitat de către toți intelectualii din Săvărșin în frunte cu preoții Iosif Ognescu și Petru Elenegiu. Sărurii sfintilor apostoli a fost plătit de credincioșii din Temeșeni. Pictura la sf. Altar s-a făcut în mod absolut gratuit de către pictorul Ștefan Vlădescu. Au contribuit cu obolul la pictarea sf. bisericii feinele: soția lui Vasile Lupuț din Săvărșin, Catilă Blaj, Sofia Popa, Magdalena Cosma, Saveta Popa. Chivotul l-au plătit dl Roman Cosma și soția sa Aurelia din Săvărșin. Pentru procurarea ornărilor bisericești au contribuit Popa Vespasian din Săvărșin, Ioan Ciordari; iar pentru prapori d-na Bârbuș și soția lui Gavrilă Blejenari. Toată munca de brațe au prestat-o fără trăgănare credincioșii din Temeșeni, în mod absolut fără plată. Au dat tot sprijinul invățătorului I. Stolari, fostul primar Sas Maxim, actualul președinte al comisiei interilmare și bătrânul epitrop.

Terminând preotul cu acest raport, — P. Sf. Sa. Înconjurat de soborul preoților, a ținut o foarte frumoasă și înimioasă predică cu subiectul: bucurile sufletești și virtuțile creștinești: credința, nădejdea și dragostea creștinească, care a fost ascultată cu multă atenționă.

Serviciul religios s'a încheiat cu stropirea credincioșilor cu apă sfântă, săratarea sf. crucii și împărțirea anaforei după care s'au distribuit broșuri din biblioteca Creștinului Ortodox.

Masa nu s'a oferit în castelul decedatului conte Huniade prin dl Dr. Cornel Iancu din încredințarea familiei contelui. Mulțumim dlui Dr. C. Iancu pentru aceasta deosebită atenționă.

Deoarece la Arad nu puteam pleca pe C. F. R. decât numai seara la ora 10, — dl Dr. R. Coțîloiu cu doamna nu au invitat și la cină. D-na Dr. Coțîloiu s'a dovedit a fi o excelentă gospodină.

În casa ospitalleră a familiei Dr. R. Coțîloiu, cu o atmosferă inteligentă, curată și plăcătoare, toți oaspeții se simt foarte bine. Între oaspeți am remarcat și pe dl Ing. Ioan Păcurar și soția sa Mărioara.

Laudă se cuvine părintelui protopop Procopiu Givulescu pentru ostenelele depuse în scopul zidirii bisericii din Temeșeni și pentru înțeleptele dispoziții ce a luat cu prilejul sfintirii acestei biserici.

Cetiji și răspândiți:

»Biserica și Școala«

Cuvânt

la întâmpinarea P. S. Sale Episcopului Grigorie, rostit în 10 iunie a. c. în adunarea Asociației invățătorilor din jud. Arad, de președintele Boarlu Dumitru.

Prea Sfințite Domnule Episcop!

Invățătorimea noastră română din jud. Arad, întrunită în această adunare generală, simte o deosebită satisfacție, când Vă are azi în mijlocul ei, pentru ce Vă exprimă toată gratitudinea și omagile de supunere și recunoștință filască.

Motivul acestei manifestări își are baza în constatarea, că activitatea Prea Sfintei Voastre în timpul sfintei păstoriri, și-a restrâns roadele binecuvântate dela tineri la bătrâni, dela cel puțini înțelegători — până la cei mai luminați și dela colibă la palat.

Fiu al unui invățător fiind Prea Sfântia Voastră, ați înțeles a stabili principii și norme pentru adevărată pedagogie națională română și creștinească, cuprinse în cele 85 cărți scrise cu rezultate strălucite pentru luminarea enoriașilor. Pentru această muncă laborioasă a Prea Sfintei Voastre, cel mai înalt areopag de cultură, academia română a binevoită a Vă distinge prin alegerea de membru de onoare al ei, ceeace Vă înășurăt în cea mai luminoasă aureoldă, a cărei raze de mandrie ne încununează și pe noi modeștii invățători.

Prea Sfințite Domnule Episcop! Invățătorimea conștie de chemarea ei, Vă mulțumește pentru onoarea ce i-o faceți astăndăt la lucrările și profesionale, rugând pe bunul Dumnezeu să Vă dăruiască viață îndelungată, pentru binele și fericițea neamului și a patriei noastre mult iubite.

Intru mulți ani Stăpâne!

ACADEMIA ROMÂNĂ

BUCUREȘTI

15 Iunie 1934,

No. 1398

PREA SFINTITE PARINTE ȘI ONORATE COLEG,

Academia Română, apreciind activitatea culturală și religioasă a Prea Sfintiei Voastre, V'a ales, în ședința dela 28 Mai 1934, MEMBRU ONORAR al ei.

Comunicându-Vă acest vot, Vă rugăm să primiți Prea Sfintite Părinte și Onorate Coleg, expresiunea sentimentelor noastre de deosebită stimă.

Președinte, Secretar General,
ss. L. MRAZEC ss. G. ȚIȚEICA

Prea Sfintiei Sale,
Grigorie Comșa Episcopul Aradului
— Numebru Onorar al Academiei Române —

Arad.

Euharistia și problemele sociale ale societății moderne.

Crugul vremii moderne e înșierat, în înțelesul cel mai adânc al cuvântului, cu semnul problemei sociale. Conștiința socială strigă ca dreptatea să se întăriască în relațiunile mutuale dintre oameni și pre linde, ca rațiune și scop, depășirea constrângărilor impusă de realitatea actuală.

In adevăr se poate spune, că deși problema socială a existat în toate vremurile în istorie, totuși pentru propria noastră vreme ea reprezintă un destin anumit; o sarcină istorică covârșoare. Attitudinea față de această problemă e determinată în practică de criterii deosebite, iar poziția dominantă e ocupată de *natural*, de așa numiți factori biologici, de lupta animală pentru existență în forma războiului de clasă și de concurență economică directă.

Concurența economică directă ne pune la îndemână una din cheile de înțelegere a vieții economice a societății prin economia politică, care, din nenocire reprezintă nu numai un vis urât, zămislit în creerul unui Riccardo sau Karl Marx, ci însăși realitatea; denunțând în același timp și pseudo creștinismul societății noastre. Iar războiul besial dintre clase și indivizi, e nu numai un fapt, ci și un îndemn proclamat în presă, în stradă și în adunările publice. Așa că societatea contemporană a ajuns să trăiască pe un vulcan, amenință într'una de cutremur și catastrofe, identice cu acelea ce s-au petrecut în propria noastră patrie.

Prin urmare, atmosfera întreagă e otrăvitoare de ură socială, de gelozie și de disperare. „Rezolvă-mi problema, sau te mânânc”! — amenință Stinxul social pe Oedipul contemporan. Putea-se-va oare așeza înțelegerea printre loviturile vrăjmășiei mutuale? Sigur, că da. Fiindcă, cu toate acestea, afară de ura de clasă, depozitul spiritual al societății moderne conține încă

și altfel de puteri și de concepții. În primul rând menționăm aci acele năzuințe care pot fi numite, în cel mai adânc înțeles, idealul umanitar și moral. Societatea contemporană, în adevăr, posedă un capital acumulat de solidaritate socială, de simpatie, — pe baza căruia se cercă să se dobândească libertatea, egalitatea și fraternitatea. Cu toată asprimea socială, în lumea europeană există o vastă năzuință pentru respectul persoanelor și al liberdății ei; și se însoiară involuții când drepturile ei sunt violate, cum de ex. în Germania de azi.

Dragostea de liberdate e și mai evident dorita comparând viața națiunilor europene cu a Rusiei Sovietice, unde tronează, sub mască roșie, ceea mai sălbatică formă de despolism asiatic, bestial de furios.

Fără îndoială umanitarismul european e de origine creștină. Totuși, de foarte multă vreme el a fost despărțit de solul său creștin și, de fapt, apare înfovărășit mai direct cu principiile dela 1789, — *liberté, égalité, fraternité*, — cu Rousseau și Voltaire, decât cu Evanghelia și Noul Testament; de și numai în Evanghelie și Noul Testament își poate găsi o îndrepătăjire îndestulătoare. Aceste ideuri umanitare reprezentă, prin ele însăși, o comună și așa zicând bălătoare la ochi temelie a mișcării sociale contemporane. Si totuși aceasta s-ar putea numi: *sentimentalism social* al vremurilor noastre, fiindcă n'a pătruns adânc în viață și se îndesulează numai cu un optimism umanitar superficial. Aceste concepții, lipsile de sensibilitate în ce privește păcatul original și puterea răului în om, de ar fi să le exprimăm în limbajul dogmei creștine, corespund, fără înconjur, *Pelagianismului*. Privit cantitativ, un atare Pelagianism social este în adevăr universal azi. Si ca un rezultat al acestuia, mișcarea socială contemporană, luală în general, tinde să devină ireligioasă; sau, cel puțin, areligioasă. Una dintre personificările unui altare umanitarism areligios o identificăm în Francimasonerie, — cel puțin în unele dintre formele sale.

Paralel cu mișcarea socială areligioasă, care este biologică și umanitaristă, ființează totuși și o mișcare religioasă și creștină. De altfel ar fi imposibil de conceput creștinătatea contemporană, reprezentată prin variațile ei conteseuni, ca lipsită complet de conștiință unei datorii și a unei responsabilități sociale. Constant biserică a lăsat și lăsează conștiința, altă cea individuală cătă și cea socială. Nu găsim însă necesar să ne oprim în chip deosebit la variațele mișcări sociale, — ideologie, muncă, socială, — ai căror reprezentanți își trag inspirația din Credința creștină, silindu-se să introducă în viață principiile Evangeliei și să urmeze învățătura lui Hristos. În această fară¹⁾ în special, astăzi cele mai vechi și cele mai

¹⁾ Anglia.

cuprinzătoare exemple ale unei atari mișcări, ce conțină și ezi. Dar o atitudine creștină comună față de problema socială a sfârm generalizată în, așa numitul, Stockholm Movement. De asemenea putem face amintire aci și de romano-calolicismul social, care se desfășură independent de Stockholm Movement. Stockholm Movement este predominant religios — etic, sau etico-social. În conformitate cu neutata expresiune, formulată de unul dintr-o capăt acestei mișcări, de Arhiepiscopul Söderblom, Conferința dela Stockholm, din 1925, ar trebui să fie *Niceea eticei sociale*.

In general mișcarea socială în creștinătate își afișă justificarea suficientă, precum și inspirația, în preceptele Evangeliilor. În legătură, neapărat, cu celelalte precepte ale Evangeliilor și Noul Testament, ea năzuște să devină o „Predică de pe munte” socială. Dar, o atare înțelegere a cuvântului lui Dumnezeu, despre chestiunea de mai sus, astă temeiu îndestulător și în sf. Tradițione. Adică — în scările sf. Părinți, cari, precum se știe, conțin un material bogat privitor la mesajul social al Creștinătăii (Sf. Vasile cel Mare, Ioan Hrisostomul, Augustin, Lactanțiu, Ambrozie și mulți alții). Ca urmare, din punct de vedere al conținutului pur social, învățătura lor dobândește un caracter modern, dar totdeodată ea stabilește, perfect lămurit, și legătura care există între etica creștină și problema socială, dând dragosteal creștine și un aspect social. In general se poate spune cu precizie că, Creștinătatea socială apare mai îndreptășită să primească sprijinul sf. Tradiționi, decât individualismul care înseamnă la îngăduirea lumii. Dar o interpretare a problemei sociale numai în cadrele elicei sociale, caracteristică în special Protestantismului, este fără îndoială imperfectă. Deci problema trebuie așezată pe o bază metafizică sau ontologică proprie; trebuie deci să fie dea o temelie „dogmatică”.

Ideea despre împărtășia lui Dumnezeu trebuie înfățișată în plenitudinea ei, iar nu ca cvaе a cărei existență e numai etică. De asemenea trebuie, prezentată ca o universală proorocire despre un înalt plan al existenței: adică trebuie înfățișată în aspectele ei eshalologice și ontologice. În acest sens din capul locului putem formula teza noastră, ce prelinde să fie desvoltată mai departe așa: *Teologia euharistică trebuie să servească drept temelie pentru sociologia creștină*.

Acum, ce înseamnă aceasta? Ce legătură este între sf. Impărtășanie și Viața Socială? În aşteptarea răspunsului la această întrebare, suntem obligați să ne coborim încetitor pe drumul antropologiei creștine-

In concordanță cu adevărata lui creație, omul este nu numai o ființă individuală, ci și un progenitor. În contrast cu ingeril, cari reprezintă între ei o multitudine concordantă, un „sobor” (concilia), umanitatea este o multitudine, un *genus*. Omenirea este le-

gală prin comună descendență de un strămoș, de Adam cel întâi zidit și posedă o natură în comun. În acest sens, omenirea este zidită după chipul Sf. Treiimi, în care cele trei hipostase posedă o singură natură și se împărtășesc (înăuntru ei) de o viață comună. Dogma creștină fundamentală despre Cădere și Răscumpărare e unită cu acest fapt. Potrivit învățăturii bisericii, în persoana lui Adam cel întâi zidit, loată omenirea e stricată prin păcatul original; pentru că în el „loți au păcatul” (Rom. V. 12). Dar în persoana nouului Adam, Hristos, loată firea omenească este reintegrată. „Și precum în Adam loți mor, așa și intru Hristos: loți vor invia” (I. Cor. XV, 22) și din acest motiv ὁ Λόγος σὰρξ ἐγένετο. Întruparea lui Hristos, faptul că el a devenit om, implică, că el a luat firea omenească în întregime; e întregul și complectul Adam. Prin natura sa omenească Hristos a posedat o individualitate umană concretă; a fost o persoană definită. Aceasta a fost Iisus din Nazaret, fiul „după cum se credea” (Lc. III, 23) al lui Iosif și al Mariei. El a avut strămoșenie de finită și rudenie definită; a trăit într-un loc definit și într-un timp definit; a aparținut unei epoci istorice definită și a vorbit o limbă definită, — aramaica. Dacă el n-ar fi posedat o individualitate definită, adevărata lui umanitate n-ar fi putut fi autentică. Dacă el ar fi fost lipsit de individualitate, în acel caz ar fi trebuit să se deosebească de oricare alt om în caracterele acestea particulare. Dar simultan cu devenirea ca om definit — Iisus, Fiul lui David — Hristos a fost și un *tot*-om, un *tot*-individual. El a cuprins în fi rea sa omenească întreaga umanitate, — loata plinătatea fizică lui Adam; și toate fețele lui hipostatice, asemenea ca primul Adam, cuprindeau în sine, potențial, loata individualitatea omenirii viitoare. Numai făcându-se un *tot*-om, a putut Hristos să răscumpere întreaga omenire și să devină nouă ei progenitor, nouă Adam, ridicând, cu sine, o nouă generație de fiți ai lui Dumnezeu. În Răscumpărare umanitatea lui Adam devine umanitatea lui Hristos. Ea reprezintă o multiunitate vie, care are o singură viață în Hristos; dar în același timp ea e o multitudine de imagini hipostatice absolut reală, impreunate în această unitate de viață.

Această omenire multiună, ca un *tot*, este *Trupul* lui Hristos, ce constă din mai multe mădule, unite, oarecum, prin viață lor în Hristos. Ca o multiplicitate de individualități ea este o „sobornostă” vie; adică, ca o existență armonioasă în care simultan existența separată a fiecaruia, ca și a tuturor loalătă este o realitate completă. Asemănând biserica cu un trup, Apostolul Pavel ne arată simultan și viața comună în trup și multiplicitatea membrelor lui, precum și legătura vie care există între aceste mădule. „Astfel, Dumnezeu a pus în trup aceste mădule, pe fiecare din ele.... dacă toate ar fi un singur mădular, unde

ar fi trupul? Ci acum sunt multe mădulare, însă un singur trup" (I Cor. XII, 18—20). „Să dacă un mădular suferă, toate mădularele suferă împreună; și dacă un mădular este cinstil, toate mădularele se bucură înnaințe. Iar voi sunteți trupul lui Hristos și mădulare (fiecare) în parte" (Id. 26—27). Dragostea e mortală multiunității. Dragostea face unitatea bisericii. Unitatea bisericească este regula interioară pentru viața omenirii creștine: uniți în Duhul lui Dumnezeu dragostea sporește în unitate. O altare sporire este cea descrisă de Apostol — noi suntem datori că, prin dragoste adevărată „să sporim într-o toată, pentru el, care este Capul — Hristos. Din el, tot trupul bine alcătuit și bine încheiat, prin toate legăturile cari îi dau tărzie, își săvârșește creșterea, nostrivit lucearării măsurate fiecăruia din mădulare și se zidește într-o dragoste" (Efes. IV, 15—16).

„Sobornosli“ a bisericii, adică — unirea în dragoste, — e Trupul lui Hristos complet, cuprinzând în același timp în sine însuși principiul conducător și ideal pentru frăția omenirii. În simplicitatea și copilarescul ei, s-a descoperit modest, lumii întâi în viață primiliivă a bisericii, alunci când creștinii, proaspăt convertiți, au trăit în comuniune religioasă și în unitatea dragostei. „Iar îți cei ce credeau erau laolaltă și aveau toate de obște. Și și vindeau moșile și averile și le împărțeau tuloror, după cum avea nevoie fiecare. Și în fiecare zi cu slăruință și într-un cuget, erau în templu și frângneau pâinea prin case și și luau hrana cu bucurie și cu inimă nevinovată. Lăudând pe Dumnezeu și fiind bine văzuți de tot poporul“ (Fapte. II, 44-47).

Care este pricina pentru care atențunea noastră se îndreaptă în chip deosebit asupra infășării acestei vieți simple a comunității primitive? Pricina e aceea că, dragostea bisericească, „sobornosli“ a bisericii, nu e limitată la templu și rugăciune, ci se întinde asupra întregii vieți. Ea nu face deosebire între ceeaace este al bisericii și între ceeaace nu e; fiindcă în plenitudinea unității bisericii se cuprinde întreaga viață. Iată, pe nesimțite și printr-un exemplu de viață actuală, vedem că „sobornosli“ a vieții bisericii nu cunoaște limită; și, în principiu nu se lasă pe seamă a ceea ce este joscic, pe principii animale, — ci, din contra, năzuește să lopească și să reloarne totul în tocul dragostei bisericii. Dar în istoria posterioară a bisericii, de fapt mult târziu după aceea, această sobornosă se oprește pe pragul templului și mai depară nu trece. Astfel ea s-a limitat singură, părăsind viața dincolo de pragul templului, lipsindu-o de consacrațiunea bisericii. Toluși niciodată biserica n'a izbutit să uite cu totul visurile scumpe ale copilariei sale și care ar fi trebuit să devină scopul și străduința omului sporit. Fiindcă lucrarea bisericii, puterea „sobornosă“ sa, trebuia să se în-

tindă asupra întregii vieți a mădularilor sale și, prin consecință, asupra întregii vieți a societății creștine. Hristos prin umanitatea sa trăește în fiecare om, precum însuși ne încredințează în întrebările ce le pune la „judecata cea din urmă“ (Mt. XXV).

Trupul „sobornos“ al bisericii este Trupul lui Hristos, umanitatea lui. Adevarata lui existență este asociată cu Intruparea; de fapt se poate spune că, ea este dumnezeiasca Lui intrupare. Fiindcă Intruparea s-a împlinit nu numai întrupării prezenței pământești a Domnului nostru Iisus Hristos, ci posedă încă și o însemnatate statornică. Ea există numai înăuntru întrupării, ci și în eternitate; și numai în puterea veșniciei sale păstrează o valoare statornică: „Iisus Hristos — eri și azi și în veci — este același“ (Evrei. XIII, 8).

Toate mădularele bisericii, prin ele însile, au aceeași putere a Intrupării, penitucă sunt legate de Hristos în Trupul său. Această realitate a Trupului lui Hristos dobândește prin ea însăși o direcție și imediată plenitudine în Taina Trupului și a Sângelui: în dumnezeiasca Euharistie. În sensul acesta Euharistia este plenitudinea dumnezeștelor realități a îndumnezeirii umanității, o permanentă și profundineasca Intrupare. În adevăr, ce însemnează această Taină în plenitudinea ei? Direct ea e Ospățul Domnului, întins credinciosului pentru împărtășirea cu Trupul și sângele lui Hristos; pentru unirea cu Hristos. Aceasta însă îi prefige să devină derivat în înțelesul cel mai general al cuvântului. Împărtășenia cu Trupul și sângele lui Hristos devine posibilă numai datorită faptului că acest adevărat Trup și Sânge al lui Hristos există actual, — fiindcă existența lui este o consecință a Intrupării perfecte. Deci Comuniunea înținde toate mărfurile deosebite despre Intrupare, care s-a împlinit; iar Taina Trupului și Sângelui lui Hristos în ea însăși reprezintă această intrupare ca și cum s-ar întâmpla iarăși, sau, mai corect, ca și cum ar fi exlinsă.

Ritul ortodox al dumnezeștei Liturghii cuprinde nu numai tainica prefacere a elementelor euharistice — care, ca chestie de fapt, o astăm și în Liturghie română — ci și reproduce pictural întregul eveniment al Intrupării, începând cu Nașterea lui Hristos și terminând cu Înălțarea. Simbolismul Liturghiei reprezintă Nașterea lui Hristos, — tot așa precum Discul reprezintă eslea; iar Steluța, steaua Betlehemului; începutul solemn al misiunii Domnului nostru e simbolizat prin Vohodul mic și prin alte evenimente din viața lui Hristos, conform cu sărbătoarea sau cu pericopele stabilite din Scriptură. Apoi se face amintire la rând de mântuirea Patimă, de moarlea pe Cruce, de înălțare și de a doua iarăși Venire, precum se spune în rugăciunea de dinnainte de înălțarea Darurilor. — „Deci, pomenind și noi, Săpâne, Patimile cele măntuitoare, Crucea cea de viață făcătoare, Ingropa-

rea cea de trei zile, Invierea cea din morți, suirea la ceruri, șederea de-a — dreapta lui Dumnezeu Tatăl și înfricoșația lui a doua venire". Patimile cele măntuitoare și slăvita Inviere a lui Hristos corespund în Liturghie cu sfântirea (consacrarea) Sfintelor Daruri și cu amestecarea în polir a Trupului și Sângelui; iar Înălțarea, cu mutarea sfintelor Daruri pe Masa Proscocidiei după ultima arătare către popor.

Simbolismul dumnezeeskei Liturghii cuprinde numai un sens semnificativ, ci și o taină religioasă: „aducerea aminte” (comemorarea) bisericăescă nu este o reproducere subiectivă a memoriei omenești, ci o împărășire cu realitatea actuală, — cu viața lui Hristos în Intrupare, ceea, după ce s-a împlinit odată înăuntru trupului, rămâne în vecinie.

De aceea, prefacerea Sfintelor Daruri și chiar Împărășania în simbol Liturghiei nu sunt acte izolate, separate, luate dinătră și fără legătură cu întreaga viață a Mântuitorului, cu întreaga Intrupare. De asemenea, acul acesta nu e ca un fel de act magic săvârșit de preot, întovărășit cu recitarea unor anumite cuvinte sacramentale, care, ca să zicem astfel, seamănă unui descântec. O atare lălcuire și-a aflat casă în teologia română catolică. Potrivit, mai ales, cu Sf. Thomas d'Aquin dacă preotul rostește cuvintele instituțiunii, chiar și fără a sluji întreaga Messă, chiar și în afară de contextul lor, Taina se săvârșește și fără acestea, — evident ca un act magic. Dar prefacerea Sfintelor Daruri se săvârșește numai în legătură cu întreaga Intrupare.

Prin urmare, vedem că Liturghia reprezintă Intruparea, care se săvârșește pentru noi iarăși, se reînoește, se repetă. Hristos vine iarăși pentru a se uni cu umanitatea sa; iar razele acestei uniri izvorăsc din Sfântul Potir și pătrund în inimile celor care se apropiie de Sfânta Taină. Si prin Împărășanie împlinesc pentru ei însăși Intrunirea perfectă, unindu-se cu Hristos într'un Trup; într-o umanitate îndumnezeită. Se poate afirma că Dumnezeu se naște în oricare dintre cei care iau parte la Liturghie și fiecare dintre ei este născut în Dumnezeu, se înscrie în calitate de fiu al Său. Dar în același timp și fiecare se împărășește cu puterea măntuitoarei Jertfe a Calvarului. Fiindcă dumnezeasca Euharistie, care reprezintă pentru noi o Intrupare reînoită, localizează în ea centrul și înălțarea culminantă din viața pământească a Mântuitorului: — moartea pe Cruce, măntuitoarea Jertfe.

Această măntuitoare jertfă este dumnezeasca Euharistie. Așa încât măntuitoarea jertfă reprezintă o împărășire cu această jertfă: întâi jertfa, apoi împărășirea cu ea. Si din această cauză, înstăind Taina Împărășaniei, Domnul o oferă ca o participare la Jertfa

Trupului și Sângelui Său. — „Lueți, mâncați, acesta este Trupul meu carele se frângere pentru voi...”. „Beți dintră acesta toți; acesta este Sângelul meu al Legii celei Noui, carele se varsă pentru voi și pentru mulți”. Jertfa Sângelui spală păcatele tuturora și prin el toți suntem uniți prin aducerea jertfei, în fizica lui Dumnezeu. Totuși Frăția Euharistică (*xavrovía*) este înainte de toate o arvnă și o uniune în fața Altarului de jertfă. Dacă Biserică este o „sobornostă” — o „adunare laolaltă”, o „colectivitate”, în cazul aceea reprezentă, în Jertfa Euharistică, o „colectivitate unită”. A cui este Jertfa Euharistică, asupra cui influențează și pentru cine se aduce? Răspunsul e simplu și lămurit: a bisericii și pentru biserică. În Jertfa aceasta simțim noi pulsajile inimii bisericii; aci unitatea ei se perfecționează în sobornost. Exclamarea de aducere, după textul slavon, sună astfel: Ale Tale dintru „ale Tale și aducem, de toate și pentru toate”. Aceste „toate” se aplică în mod egal la toate „păcatele”, — păcatul lumii; cum și la toți oamenii, uniți în biserică (în cazul de față traducerea slavonă prezintă o curioasă inexactitudine a textului grec, datorită căreia noi am dat altă versiune de text și altă nuanță de înțelegere).

Congresul asociației clerului ortodox român.

Asociația generală a clerului ortodox român și-a înținut congresul în 12 și 13 l. c. în sala steneului Dichiului din București.

La ședința inaugurală au participat: PP. SS. LL. Episcopul Cosma al Dunării de Jos ca delegat al sf. Sinod, Vartolomeu Episcopul Râmnicului Noul Severin, Grigorie Episcopul Aradului și numeroși reprezentanți preoți și mireni din capitală și provincie.

Președintele Asociației generale a clerului, Pă. P. Partenie, a deschis congresul arătând că preoțimea își dă seama că are de luptat acum cu modernismul, care a pătruns până și la sate, în paguba bunelor obiceiuri; dar preoțimea solicită autorității de stat să se simtă solidară cu lucrarea de înolare a slojitorilor altarului, încurajându-l și făcând să fie respectați. Vorbitorul roagă pe dl ministru Al. Lapedatu să intindă ocrotire pentru preotul ortodox, care pe lungă munca lui din parohie, să aibă îndatorat prin lege să catehizeze în școală primară cu un minimum obligator de opt ore săptămânal, ceea ce însemnează o adevărată catedră, însă gratuită prestată. Pă. Partenie mulțumește tuturor celor ce sprijinesc clerul și biserică.

Directorul general al cultelor, dl Stancu Brădăteanu, scuzând lipsa dlui Al. Lapedatu, reținut în altă parte, declară 'că cunoaște nevoie prin care trece

clerul ortodox, în ce privește salarizarea și promitea ocreștere din partea ministerului.

Au luat cuvântul toți episcopii prezenți, apoi protopopul Ioan Duma (Petroșani), directorul ziarului *Universul*, dl Stelian Popescu, cerând preoțimii să ajute ca viața morală să se ridică.

Telegrame de felicitare s-au trimis H. PP. SS. LL. Nicolae al Ardealului, Pimen al Moldovei și a

la ședința de după amiază participă și I. P. S. Sa Mitropolitul Gurie al Basarabiei și P. Sf. Sa Episcopul Dionisie al Ismailului, ovăzionați de congresiști.

Pr. A. Anghelescu (Brăila) a desvoltat referatul său: *Situația bisericilor ortodoxe față de celelalte culte* remarcând, cu date și cifre nedreptatea făcută bisericilor ortodoxe la alcătuirea diferențelor bugete.

Pr. V. Iordănescu, prof. universitar a vorbit despre poziția bisericilor ortodoxe în statul român, arătând în liniile generale concepția ce rezidă la temelia statului modern, precum și concepția bisericii în raporturile ei față de stat. Din acțiunea subversivă a sectelor, nu biserică are de pierdut, ci statul însuși.

Au mai vorbit: I. P. S. Sa Gurie al Basarabiei P. S. Sa Vartolomeu al Râmnicului, pr. Chiricuță, dlul I. G. Savin, Popescu Tudor și alții.

În ziua a doua s'a vorbit, în continuare, despre raportul bisericilor față de stat. Statul va da atenționarea cuvenită clerului, când acesta va să se facă necesar, — a spus părinte D. Boroianu.

Chestiunea uniunii tuturor societăților clericale ortodoxe din țara noastră, s'a amânat pentru un alt congres.

O delegație a congresiștilor, după audiența avută eri la ministeriale de culte și de finanțe, raportează congresul:

D. Al. Lapedatu, ministru cultelor și artelor, și-a făcut un punct de onoare din promisiunea, că va lupta pentru îndreptările preoțimii.

La ministerial finanțelor, dl ministrul Slăvescu, a spus că, totuși, cunoscând nevoile preoțimii și nedreptatea celor două curbe aplicate salariilor, va face tot ce se va putea, ca în parlament să se rectifice.

Părinte P. Partenie a mulțumit tuturor celor care au dat sprijinul, ca congresul să se întâlnească în atmosferă frumoasă în care s'a întotudință.

P. S. Cosma, președintele congresului, încheind ședințele, și-a arătat mulțumirea sufletească pentru lucrările pe care le-a realizat congresul.

Este sau nu viață în planete și meteori?

Iată o chestiune care a dat naștere la discuții aprinse între savanți și care discuții încă de veacuri. Au fost oameni care au susținut sus și tare, că în luna trăesc flinje omenești. În genere, despre planetă Marte se spune, că ar adăposti în ea, înțocmai că și pământul nostru, flinje umane. S'au făcut numeroase in-

cercări și investigații pentru a ajunge în contact cu cei de pe Marte. Toate aceste strădani însă, au rămas infructuoase. Cei ce susțin că în Marte trăesc oameni, aduc drept dovadă concluziile, liniile drepte ce întrețin planeta în lung și în lat și despre care se afirmă, că ar fi niște canaluri milioane de măni omenești.

Savanții din cealaltă strană, cu un arsenal întreg de dovezi neîncredințătoare, că liniile drepte din planeta Marte nu sunt deloc o rețea de canaluri. D'alții mulți au tras concluziunea, că dacă în Marte, care mai mult seamănă cu pământul nostru, nu sunt flinje omenești, atunci în restul universului este imaginabilă orice viață cu atât mai vârtoasă, cu cât tuturor planetelor, în afară de Marte, le lipsește atmosferă, o condiție primordială a vieții.

Iată însă, că și acest argument șchioapătă, deoarece principiul vieții nu e în necondiționată funcționare de prezență aerului atmosferic. Mai mult chiar sunt vietăți pentru care, ajungerea în contact cu aerul atmosferic, înseamnă curmarea vieții (pești). Sună aproape bacterii, familia mare a bacteriorilor anaerobi, care trăesc fără aer. Pe aceștia aerul îl omoară.

Despre acești microbii, știința multă vreme n'a avut nici o cunoaștere din cauza, că în momentul în care au fost puși sub microscop, dar fiind contactul cu aerul, au pierit numai decât. Abia mai târziu au putut fi observate aceste flinje minusculă, în împrejurările lor de viață specifice, cu ajutorul unor proceduri chimice complicate. Oxigenul aerului, în viață acestor bacterii îl suplinesc nitrogenul sau chiar hidrogenul, de unde urmează, că ei pot trăi fără îndoială, în chiar planetele fără atmosferă.

Teoria posibilității vieții în afară de planeta noastră a fost susținută cu dovezi de către savantul profesor american cu renume mondial, Charles D. Lippmann dela universitatea din California. Acesta a făcut o colecție mare de mici meteorită căzuți pe pământ și desprinși din corpușii cerești cu dimensiuni colosale.

Profesorul Lippmann mai întâi a sterilizat complet acești meteorită, apoi i-a prefăcut prin măcinat în praf mărunt. Supus fiind acest praf mărunt, cercetărilor microscopice, a găsit în 9 meteorită bacterii, care au rămas în viață în ciuda celei mai perfecte proceduri de sterilizare. E foarte curios, că aceste microorganisme au supraviețuit căldura atot nimicitoare, ce se produce în timpul căderii meteorilor.

Profesorul Lippmann deduce din acest fenomen că căldura neînchipuită de mare, ce se produce în timpul căderii meteorilor ca o săgeată străbate atmosfera terestră, nu e suficientă pentru a omorbi toți bacterii. Savantul american a dovedit așadar prin experimente științifice, că este și e posibilă o viață și în afară de globul nostru terestru decât, planetele și meteori sunt populați cu organisme mult inferioare omului.

(1)

Incheierea anului școlar la Academia teologică.

Sâmbătă, în 16 iunie a. c. studenții Academiei Teologice ort. rom. din Arad au sărbătorit închelerea unui an școlar în prezența delegatului P. Sf. Sale părintelui nostru Episcop Grigorie, P. C. Sa păr. consilier episcopal, M. Păcăleanu, și întregului Corp profesoral.

La orele 10 a. m. se oficializă în biserică cathedrală un Te-Deum, sfînțindu-se cu această ocazune și drapelul „Centrului studențesc din Arad”. Te-Deumul a fost pontificat de I. P. C. Sa păr. Arhimandrit Dr. Iustin Suciu, asistat de un sobor compus din profesorii Academiei.

Realizarea acestui simbol „al unității indisolubile dintre Biserică și Neam” — după cum spune P. Sf. Sa Episcopul Grigorie, se datorează muncii desinteresate a președintelui Centrului Studențesc, Ștefan Lucaciu.

Dupa terminarea serviciului divin, se reîntorc cu toții în Aula Academiei, unde se desfășoară solemnitatea sfârșitului de an.

În cadrul festivalului P. P. Sa păr. Rector Dr. Teodor Botiș, rostește un discurs, prin care arată neajunsurile întâmpinate în decursul anului, greutățile studenților și ale părinților, cari cu ajutorul lui Dumnezeu au fost învinsă.

Arată apoi rezultatul examenelor și progresul realizat în acest an, datorit studenților, cari și-au înțeles chemarea.

Vlața și cerințele ei din zilele noastre nu se mulțumesc numai cu o muncă pur oficială, ci cere dela noi un apostolat în spirit evangelic spre realizarea idealului creștin. Străduințele corpului profesoral s'au îndreptat și în acest an școlar în a pregăti tinerimea încredințată lui pentru acest apostolat. Relevă apoi cu satisfacție activitatea extrașcolară a studenților, mulțumind d-lor profesori Dr. Simion Șicolan și Vintilă Popescu, pentru manca prestată pe acest teren. Mulțumește apoi și d-lor conferențiați al Camerel de agricultură, cari au făcut cursuri teoretice și practice studenților din anul al IV-lea, în mod gratuit.

În fața primejdilor ce ne înconjoară și a decadenței morale ce ne inspiră serioase îngrijorări, în-deamnă tinetetul la luptă, la muncă disciplinată și desinteresată, cu armele spirituale ale lui Hristos.

Prin cuvinte adânc simțite se adresează apoi studenților absolvenți. Merindea spirituală, ce o duc cu ei din această școală istorică să le fie normă de conducere în activitatea lor din viață publică.

Termină apoi prin o călduroasă rugăciune de mulțumită către Dumnezeu.

În numele P. Sf. Sale Părintelui Episcop Grigorie, P. C. Sa păr. M. Păcăleanu, mulțumește păr. Rector și On. Corp profesoral pentru munca depusă în decursul anului.

În numele absolvenților la cuvântul președintele Societății de lectură, Demian Tudor, mulțumind păr. Rector și On. Corp profesoral pentru dragostea pălătoasă și cunoștințele, pe care le-au împărtășit timp de patru ani la această Academie. Ca încheiere promite On. Corp profesoral, că și în viață vor să欣赏e munca, și să-și păstreze demnitatea de slujitori ai bisericii și filii ai Neamului.

Serbarea ia sfârșit la orele 11 a. m. lăsând trăsăturile adânc brăzdate în inimile tuturor.

Frențiu A. Teodor.

Şedința a V-a,

înținută la 8 Maiu 1934, începând cu orele 10 din zi.

(*Urmare și fine*)

Drept concluziune a expunerii sale dl Dr. Emil Velici propune, iar Adunarea Eparhială votează cu unanimitate moțiunea următoare:

„Adunarea Eparhială roagă Înalτul Guvern, ca urmând glasul conștiinței și instincției națională și având în vedere faptul, că în decursul anilor s'a stabilit neîndoios dreptul în-prescriptibil al Statului român asupra bunurilor aflătoare în posesiunea statului Catolic din Cluj, să nu ratifice prin Parlamentul Țărilă așa zisul acord dela Roma, închelat la 30 Maiu 1932 și deci acela să fie considerat ca inexistent, precum nici până în zile de astăzi nu a fost pus în aplicare — iar bunurile aflătoare în posesiunea acestui stat catolic să fie redăte în proprietatea Statului român, spre a servi în beneficiul culturii naționale, în primul rând Universității din Cluj. — pentru care diotra început au fost donate. Acest desiderat se va comunica Înalțului Guvern prin autoritatele noastre bisericești superioare.

90. Dl Dr. Aurel Cosma în ordinea propunerilor face o documentată expunere asupra evidențelor desavantajil ce i s'au creat Bisericii noastre ortodoxe prin desființarea Ministerului de Culte, în lipsă căruia organ central de difuziune și alimentare sufletească, Biserica ortodoxă, contrar dispozițiunilor constituționale, cari li dă rangul de Biserică dominantă, a devenit orfană și pusă în minoritate față de blocul constituit al confesiunilor strene. În consecință propune și Adunarea Eparhială votează în unanimitate următoarea moțiune:

„Adunarea Eparhială, recunoscând necesitatea existenței Ministerului de Culte, își exprimă unanima dorință ca acest Minister să fie reinființat de urgență și roagă pe P. S. Sa Părintele Episcop Dr. Grigorie Comșa, să se facă interpretul acestel dorințe pe lângă Înalțul Guvern.

91. Conform ordinel de zi trecându-se la

rapoartele comisiunilor, Părintele protopop Petru Marșieu, raportorul comisiei bisericești, dă cître raportului privitor la sistematizarea postului de misionar eparhial. Se invocă în acest raport adresa Consiliului Eparhial Nr. 4294/933, conform căreia Secția bisericească și-a rezervat dela început îndeplinirea acestui post independent de orice amestec al Secției culturale și în consecință propune:

Adunarea eparhială ia la cunoștință această dispoziție.

P. Sf. Sa Părintele Episcop, în legătură cu această chestiune, face cunoscut Adunării, că în urma decedării regretatului Vasile Goldiș, postul de secretar al Consiliului eparhial nu mai poate fi întregit la fel, urmând ca în viitorul buget să fie trecut ca șef de serviciu, fără gradății și cu salarul redus. P. Sf. Sa arată, că a intervenit personal la Dl Ministrul în interesul menținerii acestui post, dacă altfel nu, apoi sub titlu de preot misionar, urmând ca titularul, să îndeplinească și funcția de misionar. Dl Ministrul a și acceptat, având P. Sf. Sa și act despre împrejurarea că postul va fi trecut în buget.

92. Dl. Dr. Aurel Cioban, în calitate de raportor al comisiunii însărcinate de Adunarea Eparhială în sesiunea din 1933 — compiectată cu delegații Consiliului eparhial — cu studierea situației Băncii Victoria în vederea lichidării depunerilor eparhiale pe baza ofertei făcute de Banca Victoria de a răscumpăra depunerile cu 30%, arată, că comisiunea a fost în imposibilitate de a se convinge de adevărată stare a activului și pasivului băncii, neputând de o parte verifica bonitatea debitorilor, de altă parte neavând posibilitatea de a se convinge dacă realitățile băncii sunt trecute în inventar cu valoarea lor reală, sau subevaluate. — Pentru a da posibilitatea de a se face intervenții pe lângă Banca Națională în sensul că din fondul de răscumpărare a portofoliului, să se despăgubească Eparhia într-o măsură mai echitabilă, și de altfel comisiunea fiind de părere, că Banca Victoria este pe cale de refacere, propune, ca

Adunarea Eparhială să dea depline puteri Consiliului Eparhial pentru a transa cu Banca Victoria chestiunea depunerilor după cum va găsi mai oportun.

In jurul acestei chestiuni se încinge o foarte vie discuție, cerându-se cu insistență de mai mulți membri ai Adunării Eparhiale, ca oferta de 30% a Băncii Victoria, să fie numai decât primită. În acest sens ia cuvântul d. Dr. Cornel Iancu, Dr. Cornel Balta, Părintele protopop Dr.

P. Tiucra, și d. R. Rafiroiu. Dr. Aurel Cosma cere, că se primească în întregime oferta de 30% a Băncii Victoria, plătibil imediat în numerar, iar sumele primite, să fie de urgență investite în realități imobiliare. Tot la această discuție mai iau parte D-nii Dr. Pompiliu Cioban, Dr. Emil Veliciu, Dr. N. Table, Dr. I. Alămoreanu. Față de propunerea raportorului, d. Dr. Dimitrie Chirolu face următoarea contraproponere:

I. Adunarea Eparhială invită Venerabilul Consiliu eparhial, să binevolască de urgență și cu precădere a aproba hotărîrile date de corporațiunile bisericești în subordine, prin care s'a primit oferta Băncii Victoria, ca aceasta, să răscumpere depunerile corporațiunilor, plătind pentru acestea 30% (treizeci la sută).

II. Adunarea Eparhială accepă oferta făcută de Banca Victoria conform căreia, acest Institut are să răscumpere toate depunerile și fondurile administrate de Consiliul Eparhial — exceptând depunerile fondului preoțesc — plătind în numerar 30% (treizeci la sută), iar referitor la depunerile fondului preoțesc, se dă mandat Veneratului Consiliu Eparhial să decidă după ascultarea adunării generale a fondului din chestiune.

Se pune la vot contraproponerea d-lui Dr. Chirolu, și votându-se nominal, la întrebarea „se primește” răspund cu „da”: Dr. Ion Alămorean, Andru Gherasim, Dr. Balta Coriolan, Dr. Beles Eugen, Dr. Botiș Teodor, Dr. Chirolu Dimitrie, Dr. Cloroian Stefan, Dr. Cosma Aurel, Cosma Mihai, Crișan Ascaniu, Dărlea Pavel, Dorca Savu, Georgea Ioan, Ioanovici Gheorghe, Lungu Stefan, Marșieu Petru, Petica Petrila, Dr. Popovici Nicolae, Puticu Iuliu, Sârbu Petre, Secula Axente, Dr. Table Nicolae, Tiucra Patrichie, Trifu Ion, Dr. Emil Veliciu. Răspund cu „nu”: Ardelean Teodor, Dr. Cioban Aurel, Dr. Cioban Pompiliu, Dr. Ciubandu Gheorghe, Dr. Ioan A. Drincu, Procopiu Givulescu, Dr. Iancu Cornel, Constantin Lazar, Mager Traian, Mateescu Stefan, Păcătean Mihai, Rafiroiu Remus, Seculin Tr. Sava, Dr. Ungurean Benedict, Vătan Traian; se abțin dela vot: Dr. Iancu Adam, Dr. Mircu Vasile, Muscan Dimitrie, deci

Contropunerea dlui Dr. Chirolu se declară primită cu majoritate de 25 voturi față de 15.

Tot la acest obiect d. Dr. Nicolae Table, face următoarea propunere:

Să se facă intervenții pelângă părțile contractante a convenției de asanare a băncilor fusionate sub numele de „Victoria” ca din su-

ma de 150 milioane prevăzută în convenție cu titlul de ajutor, să se expereze o supracotă peste cele 30% aprobată de Adunarea Eparhială.

Adunarea Eparhială primește această propunere.

93. Dl. Dr. Pompiliu Cioban în calitate de raportor al comisiei economice prezintă următorul raport suplimentar: În baza autorizației dată de On. Adunare Eparhială în ședința din 7 l. c. comisiunea economică a examinat din nou bugetul și propune:

Adunarea eparhială să ridice suma destinațată pentru indemnizații de deplasări a secției culturale, dela suma de 20.000 lei la suma de 40.000 lei. Afără de această sumă sunt luate în buget sub titlu de scopuri culturale misiunare Lei 10.000 și emisiuni culturale tot 10.000.

Deci în total va sta la dispoziția secției culturale suma de Lei 60.000.

Toate deplasările și indemnizațiile se vor achita în baza actelor aprobatelor și semnate de P. Sf. S. Părintele Episcop. Bugetul va avea un excedent sperativ nu de 46.000 ci numai de 26.000 lei.

Adunarea Eparhială primește această modificare propusă de comisia economică.

94. Dl. Dr. Petre Sârbu în calitate de raportor al comisiei petiționare prezintă cererea referitoare la bir, stole, și salarii a preoților Avram Giurgiu și Niculae Toma și propune, iar Adunarea Eparhială hotărăște:

Având în vedere, că aceasta cerere a mai fost înaintată și în anul trecut Adunării eparhiale, care a hotărât transpunerea aceleia Ven. Consiliu Eparhial, spre soluționare și de data aceasta se va înalța Ven. Consiliu Eparhial, rugând pe P. Sf. Sa. să binevolască și interveni la autoritățile superioare administrative județene, pentru a da ordine subalternilor de a sprijini și a da concursul cuvenit la încasarea retribuțiunilor cuvenite preoților.

95. Același raportor prezintă cererea protopopilor din eparhie pentru a se interveni în interesul salarizării preoțimii și a lor, fiind ei nedreptățiti față de alte confesiuni.

Se transpune Consiliului Eparhial.

96. Pă. Dimitrie Muscan în calitate de raportor al comisiunii bugetare propune să se voteze pentru sesiunea actuală a Adunării eparhiale următorul buget:

Diurne à 200 lei pentru membrii Adunării Eparhiale

pe durata sesiunii actuale . . . Lei 28 600.— Cheltuieli de deplasare . . . „ 11.536.—

Total Lei . . . 40.136.—

Adunarea eparhială primește bugetul propus.

97. Pentru verificarea proceselor verbale din ședința a III-a, a IV-a și a V-a Adunarea Eparhială deleagă o comisie compusă din birou și deputații domiciliați în Arad. Comisiunea se va întâlni la data ce se va comunica ulterior.

98. Lucrările Adunării Eparhiale, fiind terminate, P. Sf. Sa. Părintele Episcop închide ședința cu următoarea magistrală cuvântare plină de creștinească credință și nădejde în puterea Bisericii:

**Venerabilă Adunare Eparhială,
Domnilor Deputați,**

Un principiu a trebuit să-și petreacă viața într-o închisoare groasnică, săpată într'un colț de stâncă. La început clipele se scurgeau în cetul și chinuitor. Într-o bună zi acest principiu a cerut o daltă gardianului care îl păzea, cu care apoi a început, să sculpteze pe Domnul nostru Iisus Hristos răstignit pe cruce. Acum nu numai clipele, ci și zilele îl treceau nespus de repede și teința grea să prefăcut într-o biserică minunată. Cu cât se făcea mai frumos chipul lui Hristos sub loviturile dății lui, cu atât devenise mai fericit acest principiu, înainte atât de nenorocos.

Inchisoarea acum nu mai însemnă pentru el o condamnare grea, ci o placere de a trăi, fiindcă viața și-o dedicase Domnului și Mântuitorului Nostru Iisus Hristos.

Strămoșii noștri au trăit zile nespuse de grele, dar fiindcă viața lor se concentrase în jurul figurii și învățăturilor Fiului lui Dumnezeu, nu numai că au biruit toate greutățile de stâncă grea, care îl apăsa, ci din contră au putut să ne făurească un vîitor frumos în silagul popoarelor din această lume.

Zilele, în cari trăim noi se caracterizează eminamente prin tendința și dorul oamenilor de a se grupa în cât mai multe reunii și societăți, fiindcă este evident, că puterile individuale nu pot realiza nici pe departe aşa de ușor scopurile propuse, ca puterile grupate la un loc, și ca voințele multe, asociate într'un mănunchiu.

Dar nenumărate experiențe ne arată, că precum dintr-un sămbură, fie căt de puternic, dar cu miezul mort, nu poate răsări și crește nici o plantă, aşa și scopul voințelor omenești, fie el căt de impozant, nu poate ajunge la celul visat, dacă nu caută zilnic o căt mai intensivă apropiere de puterile cerești și dacă nu este binecuvântat de Dumnezeu,

Mărturisesc toată bucuria mea, că de câte ori Vă văd pe Domniile Voastre întruniți aici la matca Bisericii noastre, am impresia, că mă găsesc în cea mai aleasă societate, fiindcă asupra ei planează nu știință și putință oamenilor, ci duhul de viață făcător al Domnului Nostru Iisus Hristos. Din cuvintele și faptele D-voastre, am întrezzărit intenția nobilă, că dorîți să realizați porunca de marcă a Măntuitorului lumii „Iubiți-vă unii pe alții precum și eu v'am iubit pe voi” și în adevăr, mai mare și mai durabilă realizare pe pământ nu este, decât înfăptuirea iubirii creștine prin toate mijloacele.

Am măngăierea, că de aici, din Adunarea Eparhială, se revarsă în valuri bogate peste întreg poporul dreptcredincios al eparhiei Aradului pacea, bunaînțelegerea și conlucrarea creștinească.

De aici din cercul celor mai aleși reprezentanți ai clerului și poporului se răspândește în cîmpul larg al vieții credincioșilor gustul pentru apa vie a credinții, despre care ne-a vorbit așa de mișcător Sf. Evanghelie din Dumineca Samarinencei, astămpărând efectiv setea oamenilor după fericirea vremelnică și cea veșnică. Sunt așa de fericit, că Venerabila Adunare Eparhială prin munca sa ține, să creeze un duh de pace, de înțelegere și de iubire chiar într-o vreme când sute de fabrici și sute de mil de mâini muncitorești înmulțesc zilnic stocul gazelor asfixiante și al microbilor omorîtori. Deacea zic și eu cu fruntea plecată în fața cerului: „Domnul puterilor este și va fi cu noi, când pe altcineva ajutor întru necazuri nu aveam”.

Martor ne este Dumnezeu în fața clerului și a poporului, că nu alt sentiment dă graiuguril noastre, decât utilință, când amintesc că prin deselete mele vizitațiuni canonice nu urmăresc alt scop, decât să adun o căt mai mare mulțime de credincioși în cuprinsul sfintelor bisericăi, dându-mi seama, că în fața greutăților vieții altă armă și altă putere mai bună nu am, decât plecarea genunchilor în fața sfintelor altare împreună cu turma ce o păstoresc. Sigur, că numai arareori se întâmplă în bisericile noastre minuni așa de mari și așa de evidente cum le cere poporul, dar Vă asigur, că influența bisericelui nu lipsește nici o singură dată, deși nu e vizibilă. În sfânta biserică la sfintele Slujbe se luminează mintile oamenilor mai mult decât la oră și care școală de înaltă știință omenească. În biserică prin harul lui Dumnezeu mijlocit prin rugă fierbinți se potolesc patimile și prind să activeze toate sen-

timentele bune. În sf. biserică se întăresc voințele slabe, cari doresc binele dar n'au puterea să-l realizeze. În biserică, numai în acest minunat atelier dumnezeesc se înnoiesc sufletele, așa cum le dorim.

Cu a lui Dumnezeu îngăduință spun, că întotdeauna am impresia că slujind aproape în 400 de biserici ale eparhiei mele am căștigat 400 de învingeri. De aceea cererea mea de părinte este ca DVoastră, Domnilor Depuțați, cari ați venit la sfânta biserică în zilele acestea în fruntea poporului, așa să faceți și în orașele, orașelele și satele, unde Vă găsiți, dând pildă bună credincioșilor noștri.

În această ordine de idei vom face apel la obolul public, ca în sfânta Mănăstire Hodoș-Bodrog, să se zidească o nouă biserică, fiindcă actuala biserică nu mai corespunde nevoilor spirituale ale zecilor de mii de pelerini cari cercetează mănăstirea în cursul anului la mai multe sărbători. Pelerinii trebuie să vadă măreția bisericii și a cultului ortodox desfășurat într'un locaș dumnezeesc pompos, iar nu la un altar improvizat. Biserică unei mănăstiri trebuie să întreacă în toate privințele bisericile dela sate, ca bunii noștri creștini, cari pereinează act, să se întoarcă acasă mai impresionati decât au venit.

II.

Tot așa precum în Timișoara se construiește o măreță catedrală, și în Arad, centrul Eparhiei trebuie neapărat, să se ridice o biserică catedrală, la construcția căreia nu ne trebuie zeci de milioane, ci o sumă mai modestă, ca s'o putem zidi la un loc mai de frunte, căci cine vine la Arad rămâne captivat de măreția bisericilor strelne, aşezate anume la loc de frunte, așa ca să întunece orice prestigiu de viață românească. Să nu uităm, că în toate bisericile trebuie să introducem duhul de viață dătător și aceasta vom face-o prin o mai apropiată grije de sufletul tineretului crescut în minciună și care este lăsat singur, să meargă la biserică, pe care părinții și educatorii o sfidează cu absența lor. Generația nouă, generația mai tină este foarte aplicată spre activism, privind în față ei crudele realități, față de cari va lua atitudini, după tezaurul pe care-l are sau nu-l are în suflet. Cel mai scump tezaur este chipul lui Dumnezeu, după care este făcut omul.

Părinții și educatorii de azi trebuie să-și dea seama, că precum fiul cel rătăcit nu și-a găsit acest chip decât în casa părintească, așa și generația de azi, căzând în rătăcire numai prin casa părintească poate porni spre îndrep-

tare. Noi ne vom niza prin o educație religioasă în școli, să păstrăm chipul lui Dumnezeu, în inimă tineretului, dar cerem concursul familiei și școalei în primul rând. În al doilea rând cerem concursul autorităților de stat, județene și comunale, ca să-i dea Bisericei tot sprijinul lor material și moral, amintind cuvintele Sf-lui Apostol Pavel „Socotiți ca să nu vă fure pe voi cineva cu filozofia și înșelăciunea deșărtă după predarea oamenilor, după stihile lumii și nu după Hristos” (Colos. Cap. II. V. 8).

Gândiți-vă în ce măsură ar putea mentalitatea laică, să facă pe femei, să asculte creștinete de bărbații lor, pe bărbați să-și iubească femeile lor, copiii, să asculte de părinți, slugile de stăpâni, muncitorul de patron, elevul de profesor și tot felul de supuși de autoritățile lor? Fără Hristos între aceste categorii de oameni nu se poate stabili nici o dreptate a înimii și va domni egoismul feroce și amenințător, care azi produce atâtea dezastre.

II.

Toată zestrea sufletească din familie și din școală trebuie să o punem sub ocrotirea Bisericii prin casele culturale pe seama cărora noi vom elabora un amănunțit program de muncă, făcând apel la toate autoritățile noastre de stat și județene, să ne dea concursul lor material și moral, fiindcă casele culturale lipsite de acest dublu sprijin, vor fi mai degrabă locașuri de pură distracție, iar nici decât temple ale culturii românești.

Am cunoscut, că avioanele cele mai perfecte, dacă dau peste goluri în atmosferă, se prăbușesc. De aceea, dacă noi vom să ducem la îndeplinire toate acele frumoase probleme, pe care le-am discutat aici, să ne nizuim, ca în sânul neamului nostru, să nu fie nici un gol sufletesc, fie în păturile de sus fie în cele de jos. În ce privește obstacolele cari ni s-ar aşeza în cale, Vă îmbărbătez cu cuvintele Măntuitorului: „Îndrăsniiți, că eu am biruit lumea”.

E fapt, că pe pământ nu este totdeauna numai soare, ci și negură deasă, dar Dumnezeu, Care să îngrijit ca vârfurile munților cel puțin cu o palmă, să fie mai sus decât norii, se va milostivii de noi și căuând la rugăciunile noastre, ne va înălța sufletele noastre acolo, unde este numai lumină. Eu rog cu toată cucernicia pe Bunul Dumnezeu, care nu scapă din vedere nici cel mai mic fricel de iarbă, trimițându-i roua trebuitoare, să trimiță și peste Domniile Voastre și peste familiile Domnilor Voastre în toate zilele roua binecuvântăril Sale

cerești. Cu aceasta închid sesiunea actuală a Adunării Eparhiale!

Cuvântarea P. Sf Sale este primată cu vîl și înrolungeate aplauze.

99. În numele Adunării răspunde P. Sf. S. Părintelui Episcop Grigorie d. Dr. Aurel Cioban, relevând în cuvinte elogioase distinsene calități ale Prea Sf. Sale, adâncă înțelegere și înțelepcionea, cu care a condus și de astădată ca președinte lucrările Adunării, asigurându-l de toată gratitudinea și de cele mai bune sentimente din partea întregii Adunări Eparhiale. Dl. deputat Dr. Aurel Cioban încheie, exprimând unanimă dorință a mirenilor de a fi puși în viitor în curent cu dispozițiunile de ordin canonice luate de Sf. Sinod, pentru a și sub acest raport, să ne putem adapta în măsură cât mai intensă unei vieți pătrunsă de adevărul spiritual al ortodoxiei.

Președinte: Secretar:

† (ss) Grigorie (ss) Dr. Ioan Drincu.
Episcop.

Acest proces verbal s'a citit și verificat în ședința comisiunii de verificare a Adunării Eparhiale înaintă la 22 Mai 1934.

(ss) Mihai Păcăian (ss) Dr. Teodor Botiș
(ss) Dimitrie Muscan. (ss) Dr. Eugen Beles
(ss) Dr. Nicolae Popovici (ss) Dr. Petrușela Petrică
(ss) Dr. Ioan Drincu.

Publicație de licitație.

Pe baza Devizului, aprobat de Vea. Consiliu Eparhial prin rezoluție nr. 1077/1934, privitor la repararea generală a sf. Biserici din Cuvin, se publică deocamdată licitație nominală pentru refacerea turnului cu oferte inchise, pe ziua de 8 Iulie a. c. oarele 11 a. m. în sala de ședințe a școalei din loc.

Condiții:

1. Prețul de exclamare 68.800 Lei.
2. Licitanții odătă cu finalitatea ofertului vor depune vadlu de 5%, din prețul de sus ori în bagata, ori în hârtii de valoare.
3. Licitantul căruia își se vor încredința lucrările, va suporta spesele devizului, după suma de lucrare, ce o va întreprinde.
4. Planul și devizul se pot consulta zilnic între orele 10—12 și 14—16.
5. Consiliul parohial își rezervă dreptul, să denunce lucrările aceluia reflectant, care oferă mai multă garanție în toate privințele.
6. Vadul de 5%, se va restitu, numai după co-laudarea lucrărilor prin arhitectul inginer eparhial S. Rafiroiu, care va fi renumerat pentru aceasta de către antreprenor.

Cuvin la 10 Iunie 1934.
1—2

Miron Grecu
pres. cons. par.

Licitație minuendă.

Consiliul parohial ort. rom. din Șiria publică concurs de licitație minuendă pentru întreprinderea lucrărilor de construirea unei case.

Ofertele lăsate se vor înainta la Oficiul parohial ort. rom. din Șiria până la 30 iunie 1934.

Licitatia se va ține Duminecă 1 iulie 1934 orele 10 a. m.

Planul, devizul și condițiile de licitație se pot vedea la Oficiul parohial în orele oficioase.

Consiliul parohial.

Parohii vacante.

Conform rezoluției Ven. Cons. Eparhial Nr. 3363/934 pentru îndeplinirea parohiei Joia-Mare protopopiatul Buteni, se publică concurs cu termen de 30 zile socotite dela prima publicare în organul oficial „Biserica și Școala”.

Venitele parohiei sunt următoarele:

1. Usofructul sesiunel parohiale în extensie de 8 jug. cadast. pământ arabil.

2. Locuință se va da nouului ales preot în fosta locuință a școalei confesionale, cu două intravilane parohiale.

3. Stolele legale.

4. Birul se ia în concurs din oficiu.

5. Înregirea de salar dela Stat pe care comuna bis. nu o garantează.

Parohia este de cl. III (trela) deci dela recurenți se cere calificarea corespunzătoare.

Preotul va servi și va predica regulat la serviciile divine din Dumineci și sărbători. Va îndeplini toate funcțiile din parohie și va porta agendele oficiului parohial.

Va catehiza regulat la școală primară din loc fără remunerare dela parohie. Va suporta și va plăti toate impozitele după întreg beneficiul parohial.

Cei ce doresc a recurge la această parohie se vor prezenta în vre-o Duminecă sau sărbătoare în sf. biserică în termenul concursual spre a-și arăta dexteritatea în cele rituale și oratorie. Cererile insotite cu anexele necesare adresate Consiliului parohial din comuna Joia-Mare, se vor înainta oficiului protopresbiteral ort. rom. din Buteni.

Consiliul parohial din Joia-Mare.

Ințelegere cu Stefan R. Lungu.

elevii școalei primare din loc, fără nici o altă remunerare dela comuna bisericească. Parohia este de clasa I. (prima).

La concurs se admit numai reflectanți cu ca filiație de clasa I. (prima). Cererile de concurs, insotite de documentele necesare și adresate consiliului parohial ort. rom. Măderat se vor înainta în termenul concursului oficiului protopopesc ort. rom. Șiria, Jud. Arad, iar concurenții cf. paragrafului 33 al regulamentului pentru parohii, se vor prezenta în Sfânta Biserică din Măderat, pentru a-și arăta dexteritatea în cele rituale și oratorie.

CONCILIUL PAROHIAL

Ințelegere cu Aurel Adamovici prot.

2-3

Conform rezoluției Consiliului eparhial Arad No. 135 / 934 pentru îndeplinirea postului de capelan-temporar cu drept de succesiune pe lângă preotul Ioan Popovici din Voivoden protopopiatul Ineu, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în Biserica și Școala.

Venitele împreunate cu acest post sunt următoarele:

1. Usofructul integral al sesiunii parohiale, constătoare din 32 jughere, dintre cari 19 prin reforma agrară.

2. Stolele legale în întregime.

3. Birul din fundația Preot Ioan Popovici, conform actului fundațional aprobat de Ven. Consiliu eparhial cu Nr. 2013 / 1927.

4. De locuință se va îngrijii alesul până la repararea caselor parohiale.

Capelanul va servi și va predica regulat la serviciile divine în Dumineci și sărbători.

Va îndeplini toate funcțiile din parohie.

Conducerea oficiului parohial până la alte dispoziții și-o rezervă pentru sine parohul.

Va catehiza la școală primară din loc fără altă remunerare dela parohie.

Va suporta și plăti toate impozitele după sesiune și după întreg beneficiul parohial pe care îl are afară de echivalent.

Parohia este de clasa III-a (a treia).

Cei ce doresc a reflecta la acest post, se vor prezenta în vre-o Duminecă sau sărbătoare la biserică din Voivoden spre a-și arăta dexteritatea în cele rituale și în oratorie.

Cererile ajustate regulamentar, adresate Consiliului parohial din Voivoden se vor înainta oficiului protopopesc din Ineu.

Voivoden, din ședința Consiliului parohial înținută la 23 Aprilie 1934.

Ințelegere cu Mihai Cosma protopop.

2-3

Conform rezoluției Ven. Cons. Eparhial ort. rom. din Arad Nr. 2290/1934, se publică concurs cu termen de 30 zile, dela prima publicare în organul Eparhial – „Biserica și Școala” pentru îndeplinirea parohiei I. din Măderat, devenită vacanță – prin demisionarea parohului Constantin Istrate. Venitele parohiei sunt:

1. Folosința sesiunel parohiale, în extensie de 32 jug. cad. și casa parohială Nr. 33 cu intravilană.

2. Stolele legale și birul legal.

3. Înregirea dotației preoțești dela stat, pe care parohia nu o asigură. Alesul va suporta toate impozitele după beneficiul său preotesc și va catehiza

Tiparul Tipografiei Diecezane Arad.

Red. responsabil: Protopop SIMION STANĂ